

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه اصفهان

دانشکده فنی و مهندسی

گروه مهندسی عمران

پایان نامه‌ی کارشناسی ارشد رشته‌ی مهندسی عمران گرایش سازه

بررسی پارامتری اتصالات مرکب نیمه-صلب با صفحه انتهایی با پوشش ناقص شامل

دال‌های بتنی توحالی پیش ساخته

استاد راهنما:

دکتر مهرداد حجازی

استاد مشاور:

دکتر فرشید مسیبی

پژوهشگر:

جواد آزادبخت

شهریور ماه ۱۳۹۱

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات، ابتكارات و
نوآوری های ناشی از تحقیق موضوع این پایان نامه
متعلق به دانشگاه اصفهان است.

تقدیم به آنانکه مشوق راه دانشم بودند؛

پر و مادر هم بانم

آنانکه دعای خسیرشان همیشه بدروقه می راهم بود و به پاس محبت های بی دلیشان که هرگز فروکش نمی کند.

پروردگارا؛ نمی توانم موهاشان را که در راه عزت من سفید شد، سیاه کنم

پس توفیقم ده که هر خطه سگرگز ارشان باشم و ثانیه های عمرم را در عصای دست بودشان بگذرانم.

سپاسگزاری

خداؤندا سپاس تو راست، سپاسی که تو را رضایت‌بخش‌ترین، محبوب‌ترین و ممتاز‌ترین باشد. سپاسی که از تو پوشیده نباشد و از رسیدن به پیشگاهت باز نماند، سپاسی که شمارش آن پایان نپذیرد و تداوم آن از بین نرود. خداوندا تو را سپاس که یارای تلاش کردن و توفیق آموختنم دادی تا در دانسته‌هایم دریابم که از عظمت تو هیچ نمی‌دانم.

اگر چه کمال کلام نهایت قصور می‌شود در سپاس، بر خود لازم می‌دانم از خدمات استاد گرانقدر جناب آقای دکتر حجازی که مرا به شاگردی پذیرفته و دلسوزانه راهنمایی و همراهی نمودند و از هیچ محبت و مساعدتی در راستای انجام این پایان‌نامه دریغ نورزیدند، سپاسگزاری نموده و برای این بزرگ‌وار آرزوی موفقیت روزافزون دارم. همچنین از استاد بزرگ‌وار جناب آقای دکتر مسیبی که مشاور بند بودند و با راهنمایی‌های ارزنده در انجام این پایان‌نامه کمک شایانی به من کردند، کمال امتحان و تشکر را دارم.

از اساتید بزرگ‌وار جناب آقای دکتر تاجمیر ریاحی و جناب آقای دکتر مومنی که لطف نموده و زحمت داوری این پایان‌نامه را تقبل نمودند کمال تشکر را دارم.

از پدر و مادر عزیزم که به هر حال و هر زمان کنارم بودند و وجود سراسر محبت و حمایت و تشویق مستمرشان را از من دریغ نکردند و کوتاهی‌های مرا به دیده اغمash نگریسته و بر خطاهایم خرده نگرفتند سپاسگزارم و از خداوندی که به این نعمت، منت بر من تمام کرد، برای این عزیزان طلب سلامت و طول عمر با عزت دارم.

از برادران و خواهر مهریانم که بهترین خاطراتم با آنان شکل گرفت، صمیمانه سپاسگزارم.

چکیده

در این تحقیق به بررسی رفتار اتصالات مرکب نیمه-صلب با صفحه انتهایی با پوشش ناقص در قاب های فولادی شامل دال های بتی توخالی پیش ساخته پرداخته می شود. قاب های مورد مطالعه دارای سقف های مرکب شامل تیر فولادی و دال بتی توخالی پیش ساخته می باشند. رفتار سازه ای این نوع اتصال با ترسیم نمودار لنگر-دوران و بررسی دوران و ظرفیت لنگر خمی و نیز مطالعه تنش های حاصل مورد بررسی قرار گرفته است. پارامترهایی که اثر آنها بر رفتار اتصال بررسی گردیده اند شامل اندازه تیر فولادی، ضخامت بال پایین تیر، ابعادستون، مقدار میلگرد طولی دال و ضخامت صفحه انتهایی با پوشش ناقص می باشند. بررسی پارامتری به روش آنالیز غیرخطی سه بعدی المان محدود با استفاده از نرم افزار ABAQUS صورت گرفته است. بارگذاری وارد بر اتصال بارگذاری یکنوا بوده است.

نتایج حاصل نشان می دهد که ضخامت صفحه انتهایی تاثیر زیادی بر ظرفیت لنگر خمی اتصال دارد. با افزایش ضخامت از ۱۰ mm به ۱۵ mm ظرفیت لنگر خمی ۱۷/۳۵٪ رشد داشت و دوران ۱۷٪ کاهش یافت. افزایش ضخامت صفحه از ۱۵ mm به ۲۰ mm، تأثیر زیادی بر افزایش ظرفیت لنگر خمی نداشت و کمتر از ۱٪ بود ولی مقدار دوران ۲۲٪ کاهش یافت. با تغییر در اندازه مقطع تیر فولادی سه مد شکست مشاهده گردید. این سه مد شامل تسییم میلگردهای طولی، تسییم میلگردهای طولی به همراه تسییم بال پایین تیر و تسییم بال پایین تیر بود. با کاهش مقطع تیر از ۸۹ UB به ۳۹ UB که در آن تمام ابعاد مقطع کاهش می یابد، ظرفیت لنگر خمی دچار ۱۶/۸۳٪ کاهش شد و دوران ۴۵٪ کمتر شد. این مقدار کاهش متناسب با کاهش ارتفاع مقطع تیر بود. با کاهش مقطع تیر از ۳۹ UB به ۴۰ UB که در آن عمق تیر ۳۶/۸۳٪ کاهش می یابد ولی ابعاد دیگر مقطع تیر از ۳۹ UB به ۴۰ UB ۴۵٪ کاهش شد و دوران ۴۳٪ کاهش یافتند. بنابراین نتیجه شد که عمق مقطع نسبت به سایر ابعاد مقطع تیر، بیشترین تأثیر را بر ظرفیت لنگر خمی و دوران اتصال دارد. افزایش در مقدار میلگرد طولی باعث افزایش ظرفیت لنگر خمی شد. با افزایش مقدار میلگردها از ۲۰۱۶ به ۲۰۲۰، ظرفیت لنگر خمی ۲۳/۳۶٪ و دوران ۱۶٪ افزایش یافت. با افزایش مقدار میلگردها از ۲۰۱۶ به ۴۰۲۰، ۵۸٪ افزایش ظرفیت لنگر خمی مشاهده شد ولی در میزان دوران کمتر از ۱٪ کاهش رخ داد. در بررسی تأثیر ابعاد ستون، ضخامت جان ستون تعیین کننده رفتار اتصال بود. با کاهش ۳۳/۸۵٪ ضخامت جان ستون ظرفیت لنگر خمی ۹/۱۸٪ کاهش و دوران ۱۴/۲۵٪ کاهش داشت. کاهش ۶۲/۵٪ در ضخامت جان ستون باعث کاهش ۲۶/۱۲٪ در ظرفیت لنگر خمی و کاهش ۳۵/۵٪ در دوران شد. با کم شدن ضخامت بال پایین تیر تغییر محسوسی در مقدار دوران ایجاد شد که باعث تغییر مد شکست در اتصال گردید ولی در مقدار ظرفیت لنگر خمی تغییر زیادی حاصل نشد. همچنین نشان داده شد که می توان از یک روش محاسباتی ساده شده با دقت قابل قبولی برای پیشگویی ظرفیت لنگر خمی این نوع اتصالات استفاده نمود.

واژگان کلیدی: نیمه صلب، اتصال مرکب، صفحه انتهایی با پوشش ناقص، دال بتی توخالی پیش ساخته، روش المان محدود

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: مقدمه	
۱-۱- کلیات.....	۱
۲- طبقه بندی اتصالات.....	۲
۳- اتصالات نیمه-صلب در سقفهای مرکب	۴
۴- بررسی های انجام شده در زمینه اتصالات نیمه-صلب با دالهای توخالی پیش ساخته	۵
۵- هدف از انجام این تحقیق.....	۱
۶- بررسی های انجام شده در زمینه اتصالات نیمه-صلب با دالهای توخالی پیش ساخته	۱
۷- روش های مطالعه اتصالات پیچی.....	۲
۸- اتصالات مرکب.....	۲
۹- بررسی اتصالات در داخل قاب.....	۲
۱۰- ۱-۳-۲ - جزئیات نمونه های آزمایشگاهی وانگ و لی	۱۱
۱۱- ۲-۳-۲ - بارگذاری.....	۱۳
۱۲- ۳-۳-۲ - نتایج آزمایش های وانگ و لی.....	۱۴
۱۳- ۴-۲ - اتصالات مورد بررسی توسط شاهرخ مالک و مجاهد ضیایی.....	۱۵
۱۴- ۴-۲ - معرفی مدل های مورد مطالعه در تحقیق شاهرخ مالک و مجاهد ضیایی.....	۱۶
۱۵- ۴-۲ - مقایسه بین نتایج مدلها.....	۱۷
۱۶- ۳-۴-۲ - رسم منحنی های لنگر- دوران مدلها.....	۱۸
۱۷- ۴-۴-۲ - اثر استفاده از بتن در اتصال.....	۱۹
۱۸- ۴-۴-۲ - اثر استفاده از سخت کننده در اتصال.....	۲۰

صفحه	عنوان
------	-------

۲۰	- اثر استفاده از آرماتور در دال بتنی سقف.
۲۴	-۵-۲- مدل‌های آزمایشگاهی دابون و همکاران.
۲۵	-۱-۵-۲- خواص مکانیکی مصالح.
۲۶	-۲-۵-۲- مدل‌سازی المان محدود انجام شده.
۲۸	-۳-۵-۲- نتایج دابون و همکاران.
۳۰	-۶-۲- اتصالات نیمه-صلب مرکب شامل دال‌های بتنی توخالی پیش ساخته.
۳۰	-۱-۶-۲- بررسی اتصال نیمه-صلب مرکب

فصل سوم: صحت سنجی روش مدل‌سازی

۳۳	-۱-۳- مقدمه
۳۴	-۲-۳- معرفی نرم افزار المان محدود مورد استفاده.
۳۴	-۳-۳- روش مدل‌سازی المان محدود.
۳۵	-۱-۳-۳- شبکه المان بندی مدل المان محدود.
۳۵	-۲-۳-۳- خصوصیات مصالح مورد استفاده.
۳۷	-۳-۳-۳- اندرکنش ستون و صفحه انتهایی
۳۷	-۴-۳-۳- مدل‌سازی اتصال صفحه انتهایی پیچ شده.
۳۸	-۵-۳-۳- مدل سازی برش گیرها.
۳۹	-۶-۳-۳- مدل سازی دال بتنی مسلح.
۴۱	-۷-۳-۳- بررسی رفتار پلاستیک بتن
۴۲	-۸-۳-۳- بتن آسیب دیده
۴۲	-۱-۸-۳-۳- تابع پتانسیل جریان
۴۴	-۲-۸-۳-۳- تابع تسلیم

صفحه	عنوان
۴۵	-۳-۳-۳-۸-۳-۳ - پارامترهای سختی بتن آسیب دیده
۴۷	-۳-۳-۹ - مدل سازی پیچها
۴۷	-۳-۳-۱۰ - مدل سازی صفحه انتهایی
۴۸	-۳-۳-۱۱ - مدل سازی تیر و ستون
۴۹	-۳-۴-۴ - مدل ایجاد شده به منظور صحت سنجی نتایج
۵۱	-۳-۵-۵ - شرایط مرزی و بارگذاری
۵۲	-۳-۶-۳ - نتایج تحلیل المان محدود
۵۴	-۳-۶-۱ - مقایسه روش مدل سازی فو و همکاران و روش استفاده شده در این تحقیق
	فصل چهارم: مدل سازی المان محدود اتصالات مورد بررسی
۵۶	-۴-۱ - مقدمه
۵۸	-۴-۲ - تعاریف اصطلاحات به کار رفته
۵۹	-۴-۳-۳ - بررسی پارامتری
۵۹	-۴-۳-۱ - اثر ضخامت صفحه انتهایی
۶۹	-۴-۳-۲ - اثر مقدار میلگرد طولی در دال
۷۶	-۴-۳-۳ - اثر اندازه تیر فولادی
۸۰	-۴-۳-۴ - اثر ضخامت بال پایینی تیر
۸۴	-۴-۳-۵ - اثر اندازه ستون فولادی
۹۱	-۴-۴-۴ - روشی برای محاسبه ظرفیت لنگر خمشی
۹۱	-۴-۴-۱ - مقدمه
۹۱	-۴-۴-۲ - لنگر مقاوم اتصالات مرکب
۹۳	-۴-۳-۳ - جزئیات روش ارائه شده توسط فو و همکاران

صفحه	عنوان
۹۳	۱-۳-۴-۴ - فشار در بال پایینی تیر
۹۴	۲-۳-۴-۴ - نیروی کششی در پیچ ها
۹۹	۴-۴-۴ - روش پیشنهاد شده توسط فو و همکاران برای محاسبه لنگر خمشی مقاوم
۱۰۱	۴-۵-۴ - صحت سنجی روش ارایه شده
۱۰۲	۴-۵-۵-۴ - ارزیابی کارآیی روش ارایه شده توسط فو و همکاران برای اتصال مورد بررسی در این تحقیق
۱۰۵	۱-۵-۴ - بررسی عددی
۱۰۷	۲-۵-۴ - بررسی دقت روش ارایه شده برای اتصال مورد بررسی در این تحقیق
	فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادها
۱۰۹	۱-۵ - نتیجه گیری
۱۱۲	۲-۵ - پیشنهادها برای کارهای آینده
۱۱۴	منابع

فهرست شکل‌ها

عنوان	صفحه
شکل (۱-۱): طبقه بندی اتصالات	۳
شکل (۲-۱): نمونه‌ای از منحنی لنگر- دوران یک اتصال	۳
شکل (۱-۳): الف- دوران اتصال، ب- دوران ستون	۴
شکل (۱-۲) : قاب‌های آزمایش شده	۱۲
شکل (۲-۲): نمونه ایجاد شده در آزمایشگاه	۱۲
شکل (۳-۲): الف- اتصال صفحه انتهایی، ب- سطح مقطع اتصال مرکب	۱۳
شکل (۴-۲): نحوه بارگذاری و محل قرار گرفتن جک‌ها برای اعمال بار	۱۴
شکل (۵-۲): مدهای شکست	۱۵
شکل (۶-۲): جزئیات مدل در نظر گرفته شده	۱۷
شکل (۷-۲): منحنی لنگر- دوران مدل‌های A_1 ، A_2 ، A_3	۲۰
شکل (۸-۲): منحنی لنگر- دوران نمونه‌های A_1 و B_1	۲۱
شکل (۹-۲): منحنی لنگر- دوران به ازای درصدهای آرماتور مختلف	۲۲
شکل (۱۰-۲): جزئیات نمونه ۱- SJ (اتصال فولادی بدون دال)	۲۳
شکل (۱۱-۲): جزئیات نمونه ۲- SJ (اتصال فولادی بدون دال)	۲۳
شکل (۱۲-۲): جزئیات نمونه ۳- SJ (اتصال مرکب)	۲۴

عنوان	صفحه
شکل (۱۳-۲): جزئیات نمونه SJ-۴، SJ-۵ (اتصال مركب)	۲۴
شکل (۱۴-۲): مدل سه بعدی اتصال فولادی بدون دال و اتصال مركب	۲۵
شکل (۱۵-۲): تغييرشکل سه بعدی اتصال در امتدادهای اصلی و فرعی	۲۶
شکل (۱۶-۲) مدل المان محدود اتصال	۲۸
شکل (۱۷-۲): مدل سازی پیچها	۲۸
شکل (۱۸-۲): منحنی تنش- کرنش فولاد	۲۹
شکل (۱۹-۲): منحنی تنش- کرنش پیچها و ميلگردها	۲۹
شکل (۲۰-۲): نمونه ۱-SJ: الف- اتصال قيل از آزمایش، ب- بعد از انجام آزمایش	۳۰
شکل (۲۱-۲): نمونه ۳-SJ: الف- نمونه قبل از آزمایش، ب- تركهای بتن در اطراف ستون	۳۰
شکل (۲۲-۲): اتصال بعد از بتن ريزی	۳۲
شکل (۲۳-۲): مدل المان محدود سه بعدی اتصال مركب	۳۳
شکل (۱-۳): منحنی تنش- کرنش پیچ	۳۷
شکل (۲-۳): منحنی تنش- کرنش ميلگرد طولي	۳۷
شکل (۳-۳): منحنی تنش- کرنش برش گير	۳۸
شکل (۴-۳): مدل المان محدود اتصال انتهايی پیچ شده	۳۹
شکل (۳-۵): عرض موثر تير مركب شامل دال توخالي پيش ساخته	۴۰

عنوان	صفحه
..... شکل (۶-۳): مقطع عرضی تیر مرکب	۴۰
..... شکل (۷-۳): دال، میلگردهای طولی، میلگردهای عرضی، برش گیرها قبل از بتن ریزی	۴۱
..... شکل (۸-۳): جزئیات شبکه المان‌بندی برش گیرها و آرماتور گذاری دال	۴۲
..... شکل (۹-۳): شبکه المان‌بندی دال بتنی	۴۲
..... شکل (۱۰-۳): نمودار رفتار تک محوره بتن مسطح	۴۳
..... شکل (۱۱-۳): تابع پتانسیل با خروج از مرکزیت، تابع هذلولوی	۴۴
..... شکل (۱۲-۳): تابع پتانسیل بدون خروج از مرکزیت، تابع دراگر-پراگر خطی	۴۵
..... شکل (۱۳-۳): مقطع عرضی سطح تسلیم متناسب با مقادیر مختلف K_C	۴۶
..... شکل (۱۴-۳): نمودار تنش-کرنش بتن در فشار خالص و نحوه تأثیر پارامترهای آسیب	۴۷
..... شکل (۱۵-۳): نمودار تنش-کرنش بتن در کشش خالص و نحوه تأثیر پارامترهای آسیب	۴۷
..... شکل (۱۶-۳): شبکه المان‌بندی پیچ	۴۸
..... شکل (۱۷-۳): شبکه المان‌بندی صفحه انتهایی	۴۸
..... شکل (۱۸-۳): شبکه المان‌بندی تیر	۴۹
..... شکل (۱۹-۳): شبکه المان‌بندی: الف- کل ستون، ب- اطراف پیچها	۵۰
..... شکل (۲۰-۳): جزئیات اتصال مرکب در آزمایشگاه توسط فو و همکاران	۵۱
..... شکل (۲۱-۳): جزئیات صفحه انتهایی	۵۱

عنوان		صفحه
شکل (۲۲-۳): شرایط مرزی و بارگذاری	۵۲	
شکل (۲۳-۳): شبکه المان‌بندی کل اتصال	۵۳	
شکل (۲۴-۳): مدل المان محدود سه بعدی اتصال	۵۴	
شکل (۲۵-۳): تغییر شکل صفحه انتهایی در حالت گسیختگی پلاستیک	۵۴	
شکل (۲۶-۳): نمودار لنگر-دوران برای نتایج آزمایشگاهی و مدل‌سازی المان محدود	۵۵	
شکل (۲۷-۳): مدل الاستیک-پلاستیک بتن	۵۷	
شکل (۱-۴): تغییر نمودار لنگر-انحنا با تغییر ضخامت صفحه انتهایی	۶۱	
شکل (۲-۴) کانتورهای تنش و شکل تغییر یافته مدل المان محدود ENDPLATE05	۶۶	
شکل (۳-۴): کانتورهای تنش و شکل تغییر یافته مدل المان محدود ENDPLATE10	۶۷	
شکل (۴-۴): کانتورهای تنش و شکل تغییر یافته مدل المان محدود ENDPLATE15	۶۸	
شکل (۵-۴): کانتورهای تنش و شکل تغییر یافته مدل المان محدود ENDPLATE20	۶۹	
شکل (۶-۴): تغییر نمودار لنگر-انحنا با تغییر در مقدار میلگرد طولی	۷۰	
شکل (۷-۴): نتایج تنش‌های حاصل از مدل سازی المان محدود اتصال مدل ۲۰۲۰	۷۴	
شکل (۸-۴): نتایج تنش‌های حاصل از مدل سازی المان محدود اتصال مدل ۲۰۱۶	۷۵	
شکل (۹-۴): نتایج تنش‌های حاصل از مدل سازی المان محدود اتصال مدل ۴۰۱۶	۷۶	
شکل (۱۰-۴): تغییر نمودار لنگر-انحنا با تغییر اندازهٔ تیر	۷۹	

صفحه	عنوان
	شکل (۱۱-۴): تغییر شکل و توزیع تنש‌های مدل $457 \times 191 \times 89$ UB در لحظه‌ی شکست ۸۰
	شکل (۱۲-۴): توزیع تنش‌های مدل $406 \times 140 \times 39$ UB در لحظه‌ی گسیختگی ۸۰
	شکل (۱۳-۴): توزیع تنش‌های مدل $254 \times 146 \times 31$ UB در لحظه‌ی گسیختگی ۸۱
	شکل (۱۴-۴): تغییرات نمودار لنگر-دوران با تغییر در ضخامت بال پایین تیر ۸۳
	شکل (۱۵-۴): توزیع تنش‌های مدل FLANGE88 در لحظه‌ی گسیختگی ۸۴
	شکل (۱۶-۴): توزیع تنش‌های مدل FLANGE44 در لحظه‌ی گسیختگی ۸۴
	شکل (۱۷-۴): توزیع تنش‌های مدل FLANGE22 در لحظه‌ی گسیختگی ۸۵
	شکل (۱۸-۴): تغییرات نمودار لنگر-دوران با تغییر در اندازه ستون ۸۸
	شکل (۱۹-۴): کانتورهای تنش و شکل تغییر یافته مدل المان محدود UC $254 \times 254 \times 167$ ۸۹
	شکل (۲۰-۴): کانتورهای تنش و شکل تغییر یافته مدل المان محدود UC $203 \times 203 \times 167$ ۹۰
	شکل (۲۱-۴): کانتورهای تنش و شکل تغییر یافته مدل المان محدود UC $203 \times 203 \times 46$ ۹۱
	شکل (۲۲-۴): مدل ظرفیت لنگر توسط جانسون و هپ-گیل ۹۳
	شکل (۲۳-۴): مدل ارائه شده توسط جانسون و لاو ۹۴
	شکل (۲۴-۴): سپری‌های معادل ۹۵
	شکل (۲۵-۴): خمین صفحه انتهایی یا بال ستون و مقاومت پیچها ۹۵
	شکل (۲۶-۴): خمین صفحه انتهایی یا بال ستون و محاسبه نیروی پیچ توسط EUROCODE 3 ..... ۹۹

عنوان

صفحه

شكل (۲۷-۴): نمودار نیرویی اتصال مرکب فو و همکاران ۱۰۰
شكل (۲۸-۴): نمودار نیرویی اتصال نیمه-صلب مرکب صفحه انتهایی با پوشش ناقص ۱۰۳
شكل (۲۹-۴): الگوی گسیختگی اتصال فو و همکاران ۱۰۴
شكل (۳۰-۴): الگوی تسلیم اتصال بررسی شده در این تحقیق ۱۰۴
شكل (۳۱-۴): هندسه اتصال ۱۰۵

فهرست جدول‌ها

عنوان	صفحه
جدول (۱-۲): خصوصیات مکانیکی مقاطع تیر و ستون	۲۶
جدول (۲-۲): خصوصیات مکانیکی بتن	۲۷
جدول (۳-۲): خلاصه نتایج آزمایشگاهی	۳۱
جدول (۱-۴): مقادیر پارامترهای انتخاب شده برای بررسی پارامتری	۵۸
جدول (۲-۴): ابعاد ستون و تیر فولادی	۵۸
جدول (۳-۴) : تعاریف اصطلاحات به کار رفته	۵۹
جدول (۳-۴): نتایج مدل سازی اثر ضخامت صفحه انتهایی	۶۰
جدول (۴-۴): مقادیر عددی تنش	۶۵
جدول (۴-۵): نتایج مدل سازی اثر مقدار میلگرد طولی در دال	۷۰
جدول (۴-۶): مقادیر عددی تنش	۷۳
جدول (۷-۴) نتایج مدلسازی اثر اندازه تیر فولادی	۷۹
جدول (۸-۴): نتایج مدل سازی اثر ضخامت بال پایینی تیر	۸۳
جدول (۹-۴): نتایج مدل سازی اثر اندازه تیر فولادی	۸۷
جدول (۱۰-۴): نتایج عددی تنش	۸۸
جدول (۱۱-۴): برای سپری‌های معادل برای یک ردیف پیچ L_{EFF}	۹۷
جدول (۱۲-۴): ظرفیت کششی یک پیچ ۸/۸	۹۸

عنوان

صفحه

جدول (۱۳-۴) : مقایسه ظرفیت لنگر ۱۰۲

جدول (۱۴-۴) : پارامترهای مربوط به شکل (۳۱-۴) ۱۰۵

جدول (۱۵-۴) : مقایسه ظرفیت لنگر ۱۰۹

فصل اول

مقدمه

۱-۱- کلیات

اجزاء مختلف سازه‌های فولادی از طریق اتصالات با ظرفیت اتلاف انرژی مشخصی برای مقاومت در برابر بارهای ناشی از زلزله، به هم متصل می‌شوند. تا قبل از وقوع زلزله‌های نورث‌ریچ^۱ (۱۹۹۴) و کوبه^۲ (۱۹۹۵) آین‌نامه‌ها به این دلیل که اتصالات جوشی دارای ظرفیت لنگر بالایی هستند، بیشتر گرایش داشتند که ضوابط طراحی را برای این نوع اتصالات در برابر نیروهای زلزله ارائه دهند. اما این نوع اتصال پس از رسیدن به ظرفیت نهایی‌اش، معمولاً در حالت تردی گسیخته می‌شوند که این حالت شکست باعث آسیب‌های شدید به ساختمان‌ها در حین زلزله می‌شود [۱ و ۲]. در نتیجه برای اتصالات، ظرفیت لنگر بالا به تنها یکی برای مقابله با نیروهای زلزله کافی نیست. بنابراین اتصالات علاوه بر داشتن ظرفیت لنگر بالا باید از انعطاف‌پذیری کافی برای مستهلك کردن نیروهای زلزله برخوردار باشند.

پس از وقوع زلزله‌های نورث‌ریچ و کوبه آین‌نامه‌های طراحی سازه و زلزله، ضوابط جدیدی برای طراحی

1-Northridge

2-Kobe

اتصالات پیشنهاد کردند. تا آن زمان، بررسی خصوصیات لنگر و دوران اتصالات نیمه-صلب برای اولین بار توسط جانسون^۱ و هپ گیل^۲ [۳] انجام شده بود. آنها نتیجه گرفتند که رفتار اتصال در واقعیت به صورت مفصلی یا یا گیردار کامل نیست. اتصالات مفصلی غیر قابل پیش‌بینی هستند در حالیکه اتصالات صلب در مقایسه با مقاومتشان خیلی سخت و دارای هزینه بالایی هستند. اتصالات نیمه-صلب با ظرفیت دوران بالا و مقاومت خمشی قابل پیش‌بینی نیازی به جوشکاری در محل و دقت زیاد در اجرا ندارند.

با توجه به این تحقیقات محدود اتصالات نیمه گیردار یا نیمه-صلب در آیینه‌ها گنجانده شد. علاوه بر این، آنها اذعان کردند که این یک روش اقتصادی برای عملکرد لرزه‌ای بهتر در قاب‌های فولادی است [۴]. چون در آن زمان تحقیقات آزمایشگاهی و تحلیلی بر روی رفتار این نوع اتصالات کافی نبود، این نوع اتصالات در سیستم‌های سازه‌ای ساخت و ساز رایج نشدند. علاوه بر آن، روند تحلیل پیچیده و گستردگی بودن این نوع اتصال باعث می‌شد که طراح از آنها استفاده نکند. به همین دلیل روش طراحی اتصالات در قاب‌های فولادی به صورت گیردار و یا مفصلی ادامه یافت.

برای تخمین رفتار لنگر-دوران^۳ اتصالات تیر به ستون بررسی‌های تجربی متعددی توسط عزیزی‌نمینی و همکارانش در سال ۱۹۸۵، هارپر^۴ در سال ۱۹۹۰ و دیگران صورت گرفته است. بسیاری از محققان از این کارهای تحقیقاتی برای امتحان میزان صحت بررسی‌های تحلیلی خود برای ارائه مدل‌های ریاضی که جزئیات اتصال را به منحنی‌های لنگر - دوران ارتباط می‌دهد استفاده می‌کنند [۵].

۱-۲- طبقه‌بندی اتصالات

ویژگی‌های رفتاری اتصالات تیر به ستون بوسیله‌ی منحنی لنگر-دوران تشریح می‌شود. اتصالات بر اساس سه ویژگی عمده مقاومت، سختی و شکل‌پذیری طبقه‌بندی می‌شوند (شکل (۱-۱)).

1-Johnson

2-Hop-Gill

3-Moment- Rotation

4-Harper